

at faae Sagen gjennemført. Der er i den Anledning spurgt baade af den høitagtede Minister og af en æret Rigsdagsmand, der senere har yttret sig: Hvorledes skulde Regjeringen i Holsteen kunne indføre Brændeviinsafgiften og forhøiede Toldsatser, og dog lade Toldgebetet blive indskrænket til det samme snævre Omraade, som Omsætningen nu for Tiden er indskrænket til? (Tscherning: Hør!). Ja, den ærede Rigsdagsmand siger Hør, som om dette netop var et Punkt, han gjerne ønskede fremhævet, og som han i lang Tid havde søgt at holde Opmærksomheden fæstet paa. Jeg skal gjerne søie ham i hans Duffe og gaae ind paa dette Punkt. Jeg hørte vel, at min ærede Collega i Udvalget, den ærede Ordfører, dvaltede derved; men jeg kan dog ikke undlade at komme tilbage dertil, for at stille det lidt anderledes, og jeg vil da siige, at det, skjøndt det ikke er Udvalgets Kalb at fremhæve, paa hvilken Maade Loven forventes gjennemført i de andre Statsdele, dog er ganske ligesom, at den Forudsætning er tilstede, at, naar Loven træder i Kraft til den 1ste Mai, som er den Tid, der er nævnt, saa vil den træde i Kraft i Slesvig, hvor der ikke er Tale om nogen Forhøielse ved den, men om en Nedsættelse, altsaa en Tilnærmelse til et friere System, og et System, som fra Regjeringens eget Standpunkt, der ogsaa er tiltraadt af Udvalget, maa ansees som ret tilfredsstillende for denne Landsdeel; videre vil Loven ikke strække sig. Ufuldstændigt kan det være, det er vistnok, og det er ogsaa erkjendt af Udvalget; men dette turde ikke gaae videre for ikke at synes at ville lægge Regjeringen Hindringer i veien. Da det nu netop er om Holsteen, man taler, naar man siger: Hvilken Uro vilde der ikke fremkaldes i Gemytterne, om man der satte Toldsatserne op og indførte en Brændeviinsafgift, uden at skaffe det Gode, som derved skulde opnaaes, nemlig Toldgrændsens Forslyttelse, saa siger jeg: Det er ikke fornødent, i samme Dieblik at indføre disse Satser i Holsteen, og, saalænge der er Tale om For-

handlinger med Oldenborg, forekommer det mig endog naturligt, at der ikke kan blive Spørgsmaal derom. Endelig vil jeg endnu udtale, at, naar der noget Sted skal være Tale om hypothetiske Love, Love, der ere knyttede til visse Betingelser med Hensyn til, at Tidspunktet for deres Ikrafttræden ikke er nøie bestemt, saa have de langt mere deres Plads paa det Sted, hvor en absolut Regjering er herskende, end her, hvor vi have en constitutionel Forsatning. Naar man altsaa stillede det anderledes og gav denne Lov i den Form, hvori den er forelagt, altsaa betinget af, at det Hele skulde gjennemføres til en Periode, der dog ikke var ganske nøie bestemt for Holsteen, saa var det langt mere i sin Orden, ligesom det ogsaa passede langt bedre for den mindre Folkemængde og det mindre Areal, den mindre Landsdeel, end saaledes, som det nu stilles. Derved vilde Trykket paa Holsteen jo ikke komme til at eksistere før i det Dieblik, da Toldgrændsen flyttedes, og det hele Strammebillede, som er hentet derfra, synes mig derved at være forsvundet. Naar man vilde siige: Men, naar Regjeringen om et Aar vilde giive en saadan Lov for Holsteen, saa vilde det jo dog være uvisst, om den kunde faae Rigsdagens Samtykke dertil og altsaa have Sikkerhed for, at den til den Tid kunde gjennemføre Loven, saa svarer jeg hertil, at det er min fulde Overbeviisning, at, dersom Rigsdagen gaar ind paa denne Lov, saaledes som den foreligger fra Udvalgets Fleertal, saa binder den sig derved moralsk til at tage en Toldeenhed, naar de politiske Forhold iøvrigt tilstede det og gjøre det tilraadeligt. Det er Sagens sande Stilling: Rigsdagen binder sig moralsk dertil. Det er paa Tro og Love ikke muligt Andet, end, at der til den Tid kun kan være een Grund tilstede, som kunde forhindre Rigsdagen, naar den paany kom sammen, fra at votere en saadan Lov. Jeg troer ikke, at Rigsdagen har handlet saaledes, at man ikke skulde kunne træde i Forhold til den paa Tro og Love og finde Sikkerhed deri.